

رهر انقلاب در پیامی خطاب به ملت ایران: روز ۲۲ بهمن امسال کار بزرگی انجام دادید؛ ایران را سربلند کردید

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی تلویزیونی، اجتماع عظیم و میلیونی مردم در روز ۲۲ بهمن را مایه سربلندی و افزایش قدرت و عزت جمهوری اسلامی و موجب یاس دشمنان از تسلیم ملت ایران خواندند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این پیام خطاب به ملت عزیز ایران گفتند: در روز ۲۲ بهمن امسال کار بزرگی انجام دادید؛ ایران را سربلند کردید، همچون همیشه با پشتیبانی جمهوری اسلامی بر قدرت آن افزودید و دشمنانی که در اظهارات و برنامه‌ریزی‌ای خود در پی تسلیم ملت ایران بودند، مایوس شدند. رهبر انقلاب اسلامی اجر این حرکت عظیم را عزت و اقتدار بیشتر و استقلال کامل‌تر ایران خواندند و افزودند: همگی سعی کنیم این اتصال و انسجام ملی را که بسیار با ارزش و قیمتی است حفظ کنیم، ایشان با تجلیل از حضور ملت در خیابان‌ها و تکرار یک حرف و شعار واحد و به‌رخ‌کشیدن هویت و شخصیت خود به دشمنان، خاطر‌شان کردند: از همه ملت ایران تشکر و درود فراوان خود را به یکایک حاضران در این اجتماع عظیم و میلیونی در سراسر کشور تقدیم می‌کنم.

مراسم ۲۲ بهمن با حضور مردم و مسئولان در سراسر کشور برگزار شد

مراسم چهل‌وهفتمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ایران با حضور مردم در تهران و سایر سایر شهرهای کشور برگزار شد. در مراسم امسال مانند گذشته، سران قوا، معاونین رئیس‌جمهور، وزرا، نمایندگان مجلس و مدیران و چهره‌های سیاسی شناخته‌شده حضور گسترده داشتند. مسعود پزشکیان به عنوان سخنان اصلی در مراسم گرامیداشت سالروز پیروزی انقلاب در میدان آزادی تهران با بیان اینکه دنیا باید امروز ببیند مردم ایران برای پاسداشت انقلاب و اطاعت از رهبری در صفوف میلیونی در سراسر ایران به صحنه آمدند. اظهار کرد: حضور مردم برای دفاع از ایران، ارزش‌ها و خاک این سرزمین پرافتخار است. او با یادآوری سخنان بنیان‌گذار انقلاب در توصیف «ایام‌الله»، افزود: یوم‌الله روزی است که انسان‌ها در مقابل ظلم، تجاوز، قدری و ستم قیام می‌کنند. پزشکیان با طرح این پرسش که ما چرا قیام کردیم، ادامه داد: قیام کردیم که عدالت حاکم شود، مستقل باشیم و به دنیا بگوییم ایرانیان قادرند خودشان با توانایی خود کشورشان را بسازند و عزت و آزادی به همراه بیاورند. رئیس‌جمهوری تأکید کرد: از روزی که انقلاب پیروز شد بحث قومیت‌ها، جناح‌ها و کودتاها و هر بلایی که می‌توانستند سر ایران بیاورند تا مانع رشد انقلاب شوند را در این کشور کارسازی کردند. آمریکا و کشورهای اروپایی تلاش کردند تا این اتفاق رخ دهد و انقلاب زمین‌گیر شود. جنگ تحمیلی را هشت سال پشتیبانی کردند تا ایران را تجزیه، تسخیر و به شکست وادار کنند. او یادآور شد: در این آام جوانان ما و کسانی که جانشان را برای دفاع از ایران کف دست گذاشته بودند، به شهادت رسیدند؛ کسانی که اگر اجازه داده می‌شد خدمتگزار مردم باشند، اکنون وضعیتی غیر از امروز داشتیم. پزشکیان با گرامیداشت یاد فرماندهان شهید نیروهای مسلح ایران، اظهار کرد: دنیا و کسانی که خوردند و بردند و به اسم ایرانی ادعا می‌کنند می‌توانند مملکت را اداره کنند، زندگی و دارایی این شهدا را بررسی کنند تا ببینند جز جانشان سرمایه‌ای دیگر داشتند؟ آیا افرادی بودند که دارایی‌های کشور را خوردند و بردند؟ پزشکیان با درخواستی زبیت مشکلات و نارسایی‌ها و کمبودهای کشور، تأکید کرد: تمام تلاش دولت این است که همه این مشکلات را با رهبری داهبانۀ مقام معظم رهبری برطرف کنیم. ما وقتی دولت را تحویل گرفتیم نزدیک ۲۵ هزار مگاوات کسری انرژی داشتیم و با مسائل دیگری هم دست به گریبان بودیم، اما امروز بیش از ۱۰ هزار مگاوات کارسازی کردیم و این امر با بهبود صرفه‌جویی و نیروگاه‌های خورشیدی به دست آمده است.

آماده‌ایم صدای مردم را بشنویم

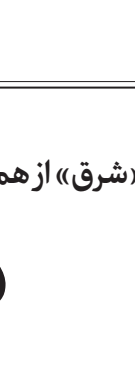
پزشکیان با اشاره به رخدادهای ۱۸ و ۱۹ دی‌ماه، تصریح کرد: متأسفانه رخدادهایی که در ۱۸ و ۱۹ رخ داد، غم بزرگی برای ما ایجاد کرد و در عین حال دنیا را مقابل این مسائل شروع به شبایعه‌پراکنی و طرح حرف‌های بی‌ربط کرد. ما شرمنده مردم هستیم. ما موظفیم به همه کسانی که در این جریان آسیب دیدند خدمت کنیم. به شهدای نیروهای انتظامی، بسیج و سپاه و همه کسانی که دانسته و ندانسته آمدند و فریب خوردند و کارهایی که نباید انجام دادند، خدمت کنیم. آماده‌ایم صدای مردم را بشنویم. ما نوکر مردم هستیم و در پی این نیستیم که با مردم تقابل کنیم. رئیس‌جمهوری با بیان اینکه تلاشی که دشمنان برای ایجاد شکاف در جامعه انجام می‌دهند به نفع ما نیست، تأکید کرد: باید ایس‌زخم را درمان کنیم و در مقابل تمام تهاجمات با قدرت بایستیم. انقلاب کردیم که تبعیض از میان برود و همه اختلافات از میان برود. او همچنین با اشاره به اقدامات دولت برای رفع مرزهای جنسیتی، قومیتی و جناحی، اظهار کرد: تلاش می‌کنیم عدالت را در تمام استان‌ها و مناطق پیاده کنیم. تلاش می‌کنیم راه‌های ارتباطی و کریدورهای میان ما و کشورهای همسایه را سریع‌تر توسعه دهیم و بسیاری از این موارد امسال تمام می‌شود. سال آینده تلاش می‌کنیم توسعه آنها نهایی شود.

با تلاش و کار جهادی، حضورهای به‌موقع مردم را جبران کنیم

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس نیز در حاشیه راهپیمایی ۲۲ بهمن‌ماه در جمع خبرنگاران گفت: ان‌شاءالله با تلاش و کار جهادی، محبت‌ها و حضورهای به‌موقع مردم در صحنه‌ها و عرصه‌های مختلف را جبران کنیم. او تأکید کرد: باید نسبت به خواسته‌های بحق مردم اقدامات درست و صحیحی انجام دهیم. قالیباف در پایان خاطر‌شان کرد: امروز شاهد حضور مردم از نسل‌ها و اقشار مختلف در این راهپیمایی بودیم؛ روزی که جلوه‌ای از یکپارچگی و وحدت ملت ایران به نمایش گذاشته شد و این به معنای اقتدار، قدرت و قوی‌بودن ایران اسلامی است. حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای نیز در حاشیه راهپیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن در تهران، اظهار کرد: امروز مردم سراسر ایران اسلامی همچون سنوات گذشته و بلکه برشورتر و باعظمت‌تر، حماسه خلق کردند و جلوه‌ای کم‌نظیر و در ابعادی بی‌نظیر از اراده و عزم خود در حمایت از نظام و اسلام و ایران را به رخ جهانیان کشیدند.

انعکاس مراسم ۲۲ بهمن در رسانه‌های خارجی

خبرگزاری روسی «سپوتنیک» در این باره نوشت: «در ایران، جمعیت‌هایی در سراسر کشور برای برگزاری راهپیمایی سالانه ۲۲ بهمن که چهل‌وهفتمین سالگرد انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ را گرامی می‌دارد، گرد هم آمده‌اند. تصاویر منتشرشده نشان می‌دهد در چندین شهر و استان حضور قابل توجهی ثبت شده است.» خبرگزاری «یوتیوز» از ابتدای شروع مراسم، تصاویر حضور پرشمار ملت ایران در این راهپیمایی را به‌صورت زنده پخش کرد و راوی این حماسه بود. خبرگزاری بلاروسی «بلتا» نیز با اشاره به اینکه «ایرانیان از افشار مختلف مردم در شهرها، شهرک‌ها و روستاهای سراسر کشور برای گرامیداشت چهل‌وهفتمین سالگرد انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ به خیابان‌ها آمده‌اند»، نوشت که مردم با در دست داشتن پرچم‌های جمهوری اسلامی ایران، در حمایت از دولت و در واکنش به دست‌های خارجی حضور یافتند. روزنامه صهیونیستی «جروزالم‌پست» نیز با انتشار تصاویر این راهپیمایی، نوشت: در این مراسم، برخی پهبادهای ساقط‌شده اسرائیلی در نمایشگاه تجهیزات نظامی به نمایش درآمده‌ند». جروال‌پست همچنین به نمایش شماری از موشک‌های کروز و بالستیک ایرانی اشاره کرد و یادآور شد که بیش از ۲۰۰ خبرنگار خارجی در حال پوشش این رویداد هستند. در راهپیمایی امسال، چند پهباد صهیونیستی که در جریان جنگ ۱۲روزه توسط نیروهای پدافند هوایی ایران سرنگون شده‌اند، در میدان آزادی تهران به نمایش گذاشته شدند. روزنامه انگلیسی «ایندپندنت» نیز ضمن پوشش حضور پرشور ملت ایران در این راهپیمایی، گزارش داد که شرکت‌کنندگان تصاویر رهبر انقلاب را در دست داشته و شعارهایی علیه استکبار جهانی سر داده‌اند.

مالک مصدق، درحالی‌که انتظار

می‌رفت دور دوم مذاکرات جدید میان ایران و آمریکا اواخر هفته گذشته یا اوایل هفته جاری در عمان برگزار شود، تا لحظه تنظیم این گزارش، زمان نهایی برگزاری آن هنوز اعلام نشده است. با این حال، در روزهای تعطیلی مطبوعات کشور، شاهد دو سفر مهم با محوریت مستقیم ایران بودیم. از یک سو، علی لاریجانی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی، به عمان و قطر سفر کرد؛ سفری که بنا بر مواضع رسمی خود او و گزارش‌های واصله، عمدتا به بررسی و تبادل نظر درباره مذاکرات تهران و واشنگتن اختصاص داشت. از سوی دیگر، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، با جلو انداختن سفر خود به ایالات متحده، عازم واشنگتن شد تا به طور مشخص درباره ایران و دور جدید مذاکرات با رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، رایزنی و گفت‌وگو کند. این حرکات هم‌زمان، نشانه‌ای آشکار از حساسیت و اهمیت بالای پرونده ایران در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی است و نشان می‌دهد تهران و بازیگران فرامنطقه‌ای، هر یک در تلاش‌اند جایگاه خود را در این مرحله حیاتی مذاکرات تثبیت کنند.

سفر دبیر شعام به مسقط

سفر علی لاریجانی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، سه‌شنبه هفته گذشته به مسقط، در مقطع حساسی از تحولات منطقه‌ای و هم‌زمان با گمانه‌زنی‌ها درباره دور جدید مذاکرات ایران و آمریکا انجام شد؛ سفری که بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های عمانی داشت و از آن به عنوان حامل پیام‌های مهم سیاسی یاد شد. آژانس خبری آمریکایی آسوشیتدپرس پیش از عزیمت لاریجانی به عمان مدعی شد: «دبیر شورای‌عالی امنیت ملی در سفر به این کشور (عمان)، پاسخ ایران به دور نخست گفت‌وگوهای غیرمستقیم با آمریکایی‌ها را که هفته گذشته در مسقط برگزار شد، منتقل کرده است.» البته منصور حقیقت‌پور، از چهره‌های سیاسی نزدیک به لاریجانی، با اشاره به سفر او به عمان و قطر گفت که این دیدارها با سلطان عمان و امیر قطر برای تسهیل مذاکرات انجام شد و پیگیری‌ها مؤثر بوده و آثار آن را برداشته‌شدن سایه جنگ از منطقه به‌تدریج کامل خواهد شد. اما به گفته حقیقت‌پور: «دبیر شعام هیچ پیامی از ایران به عمان نبرده است.» لاریجانی هم در بخشی از مصاحبه خود با الجزیره عنوان کرد: «هیچ پیشنهاد مشخصی از واشنگتن دریافت نکرده‌ایم. آنچه در عمان انجام شد، فقط مبادله پیام‌ها بود، بنابراین عمانی‌ها دیدگاه‌های آمریکایی را به ما منتقل کردند تا آنها را در تهران بررسی کنیم.»

لازم به ذکر است که لاریجانی صبح سه‌شنبه گذشته و در بدو ورود به فرودگاه مسقط از سوی سلطان بن‌محمد النعمانی، وزیر دفتر سلطنتی عمان، مورد استقبال قرار گرفت و سپس دیدارهای فشرده خود را آغاز کرد. مهم‌ترین بخش این سفر، دیدار نزدیک به سه‌ساعته او با سلطان هئیم بن‌طارق، پادشاه عمان بود؛ نشستتی که در فضایی «مثبت و سازنده» برگزار شد و طی آن آخرین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی، به‌ویژه روند مذاکرات ایران و آمریکا، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. براساس گزارش رسانه‌های عمانی، طرفین در این دیدار درباره راه‌های دستیابی به توافق «متوازن و عادلانه» گفت‌وگو کرده و بر اهمیت استمرار گفت‌وگو، بازگشت به میز مذاکره و حل‌وفصل اختلافات از مسیرهای سالم‌امت‌آمیز برای تضمین صلح و امنیت منطقه‌ای و جهانی تأکید کردند. برخی تحلیلگران عمانی نیز حضور شخص دبیر شورای‌عالی امنیت ملی ایران را نشانه‌ای از اهمیت پیام‌های منتقل‌شده و احتمال پیشرفت در روند گفت‌وگوها ارزیابی کردند.

پس از دیدار با سلطان عمان، لاریجانی با بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه این کشور نیز گفت‌وگو کرد. البوسعیدی در صفحه رسمی خود در شبکه «یکس» با اشاره به «دیداری سازنده»، اعلام کرد در این نشست آخرین تحولات، به‌ویژه گفت‌وگوهای اخیر میان ایران و آمریکا، بررسی و بر ضرورت خوش‌تن‌داری و دستیابی به مصالحه‌ای خردمندانه تأکید شده است. روزنامه‌های عمانی ازجمله «الرؤیه» و «اثر» نیز این سفر را به طور گسترده پوشش دادند و آن را مرتبط با تحولات مذاکرات هسته‌ای و تلاش برای تقویت همکاری‌های دوجانبه اقتصادی و سیاسی دانستند. انتشار تصویری از پیام لاریجانی در شبکه‌های اجتماعی، هنگام عزیمت به کاخ سلطنتی عمان، بازتاب دیگری از اهمیت این دیدار بود. در همین راستا دیدار درخورتوجه علی لاریجانی با بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان، از جمله بخش‌های خیرساز سفر او به مسقط بود؛ تصاویری که از این نشست منتشر شد، گمانه‌زنی‌هایی درباره تبادل پیام‌های مکتوب میان مقامات عالی دو کشور را تقویت کرد. لاریجانی پس از این دیدار اعلام کرد گفت‌وگوها طبعی از موضوعات اقتصادی، ازجمله سرمایه‌گذاری و حل مسائل دوجانبه را در بر گرفته و سلطان عمان نیز بر حمایت از عملی‌سازی همکاری‌های اقتصادی تأکید کرده است.

در لایه‌های تحلیلی‌های مختلف درباره سفر لاریجانی به کشور را در تسهیل مذاکرات تهران و واشنگتن «سازنده و مثبت» توصیف کرد و تأکید داشت گفت‌وگوهای جاری صرفا بر موضوع هسته‌ای متمرکز است. او با اشاره به اینکه در گذشته آمریکا مسیر مذاکرات را تغییر داده بود، گفت ایران در صورت واقعی‌پنجه‌یودن رویکردها، نباید مبنی به مذاکره دارد. لاریجانی افزود اگر چارچوب مذاکرات معقول باقی بماند، امکان موفقیت وجود دارد، اما طرح مطالبات فرابرجامی روند را دشوار می‌کند.

او نگرانی آمریکا درباره دست‌نیافتن ایران به سلاح هسته‌ای را حل‌شدنی دانست و تصریح کرد: «موضوعات نظامی و موشکی در دستور کار نیست». دبیر شورای‌عالی امنیت ملی همچنین با انتقاد از نقش اسرائیل در تشدید

تنش‌ها، بر ضرورت حل اختلافات از مسیر گفت‌وگو تأکید کرد و گفت: «موفقیت مذاکرات می‌تواند به تقویت ثبات و توسعه منطقه‌ای بینجامد.» در فراز مهمی از این مصاحبه، لاریجانی خاطرنشان کرد: «اگر مذاکرات فعلی با آمریکا موفق باشد، می‌توان آن را گسترش و به حوزه‌های دیگر نیز تسری داد، اما درحال‌حاضر نمی‌توانم به طور قطعی بگویم که این مسیر به گفت‌وگو درباره سایر اختلافات با ایالات متحده منجر خواهد شد یا نه». دبیر شعام این را هم گفت: «می‌خواهیم مسائل به‌سرعت حل شود و دنبال وقت‌کشی نیستیم.»

حضور لاریجانی در دوحه

علی لاریجانی پس از پایان دیدارها و رایزنی‌های رسمی خود در سلطنت عمان، مسقط را به مقصد دوحه ترک کرد. و به‌این‌ترتیب مرحله دوم سفر منطقه‌ای خود را آغاز کرد. او روز چهارشنبه ۲۲ بهمن‌ماه ۱۴۰۴ با استقبال مقامات عالی‌رتبه دولت قطر وارد دوحه شد. دبیر شعام در کاخ دیوان امیری با شیخ تمیم بن‌حمد آل‌ثانی، امیر قطر، دیدار و گفت‌وگو کرد. این نشست که نزدیک به دو ساعت طول کشید، به بررسی راه‌های تقویت همکاری‌های دوجانبه، به‌ویژه در حوزه اقتصادی و نیز تداوم رایزنی‌های سیاسی درباره تحولات منطقه اختصاص داشت. پس از آن، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی با محمد بن‌عبدالرحمن آل‌ثانی، نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر، نیز دیدار کرد. در این گفت‌وگوها، علاوه بر روابط دوجانبه، آخرین وضعیت مذاکرات هسته‌ای ایران و موضوع لغو تحریم‌ها مورد تبادل نظر قرار گرفت.

در ادامه برنامه‌های سفر، لاریجانی با جنبش مقاومت اسلامی حماس نیز دیدار کرد. براساس بیانیه منتشرشده از سوی حماس، محمد درویش، رئیس شورای رهبری این جنبش، به همراه شماری از اعضای ارشد ازجمله خالد مشعل، نزار عوض‌الله، حسام بدران، سامی خاطر و باسم نعیم، در این نشست حضور داشتند. مجور اصلی این دیدار بررسی تحولات سیاسی و میدانی منطقه، به‌ویژه وضعیت نور غزه در سایه تداوم حملات اسرائیل بود. درویش با ارائه گزارشی از شرایط انسانی غزه، بر پایبندی حماس به اجرای توافق آتش‌بس و تلاش برای جلوگیری از ازسرگیری جنگ تأکید کرد. در مقابل، لاریجانی نیز گزارشی از تحولات داخلی ایران و روند مذاکرات جاری با آمریکا ارائه داد و بر موضع اصولی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از آرمان فلسطین و ضرورت جلوگیری از گسترش تنش در منطقه تأکید کرد. گفتنی است علی لاریجانی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، در گفت‌وگو با شبکه الجزیره اعلام کرد تهران تاکنون پیشنهاد مشخصی از سوی آمریکا دریافت نکرده و آنچه در مسقط انجام شده، صرفا تبادل پیام‌ها بوده است. او با تأکید بر ادامه مذاکرات، موضع ایران را درباره مسیر گفت‌وگو مثبت ارزیابی کرد و گفت کشورهای منطقه نیز برای موفقیت این روند تلاش می‌کنند. به گفته او، واشنگتن به ضرورت فاصله‌گرفتن از گزینه نظامی پی برده و ورود به مذاکرات نشانه حرکت به سوی رویکردی عقلانی است. لاریجانی تصریح کرد مذاکرات صرفا درباره برنامه هسته‌ای است و درباره عدم دستیابی به سلاح هسته‌ای، زمینه مشترک کنفرانس آپکس شرکت خواهد کرد. نتانیاهو عین از بازگشت اعلام کرد که محور اصلی گفت‌وگوهایش با ترامپ، موضوع مذاکرات با ایران بوده است. به گفته او، رئیس‌جمهور آمریکا معتقد است ایران اکنون شرایط جدید را درک کرده و احتمال دستیابی به توافق وجود دارد. با این حال، نخست‌وزیر اسرائیل تأکید کرد نسبت به هرگونه توافق احتمالی تردید دارد و خواستار آن شد توافق آینده علاوه بر پرونده هسته‌ای، شامل محدودسازی برنامه موشک‌های بالستیک و فعالیت نیروهای همسو با ایران در منطقه نیز باشد.

در جریان این سفر، گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه امیر قطر پیش از دیدار نتانیاهو با ترامپ با رئیس‌جمهور آمریکا تماس گرفته و درباره احتمال تحریک واشنگتن به جنگ با ایران ابراز نگرانی کرده است. در عین حال، منابع اسرائیلی تأکید دارند نتانیاهو تلاش کرده دیدگاه‌های امنیتی تل‌آویو را مستقیما به ترامپ منتقل کند و حتی اطلاعات تازه‌ای درباره برنامه‌های هسته‌ای و موشکی ایران ارائه داده است. بر اساس این گزارش، فضای نشست نشان می‌دهد واشنگتن همچنان به مسیر دیپلماتیسم تمایل دارد، اما هم‌زمان گزینه نظامی را نیز کنار نگذاشته است. انتشار خبر آماده‌سازی اعزام دومین ناو هواییمبار آمریکایی به منطقه نشانه‌ای از حفظ فشار نظامی تلقی می‌شود. تحلیلگران اسرائیلی معتقدند دولت ترامپ آمیدوار است از طریق ترکیب فشار نظامی و مذاکره، تهران را به پذیرش شروط سخت‌تر وادار کند.

لاریجانی به‌جای عراقی‌؟

در لایه‌های تحلیلی‌های مختلف درباره سفر لاریجانی به عمان و قطر، این سؤال هم به چشم می‌خورد که چرا به‌جای عراقی، لاریجانی راهی دوحه و مسقط شد؟ برخی رسانه‌ها معتقدند سفر دبیر شعام به عمان و قطر را باید در نسبت با جایگاه نهاده‌ی او تحلیل کرد، نه صرفا در قیاس با نقش یک وزیر امور خارجه یا مذاکره‌کننده فنی، بنابراین اگر یک دیپلمات در سطح وزارت خارجه عهده‌دار گفت‌وگو باشد، تمرکز بر چانه‌زنی‌های کارشناسی و تنظیم چارچوب‌های اجرایی است، اما ورود دبیر شورای‌عالی امنیت ملی به صحنه، به معنای عبور پرونده از سطح فنی به آستانه تصمیم‌گیری‌های کلان حاکمیتی است. این جابه‌جایی سطح، حامل پیام روشنی برای طرف مقابل است؛ یعنی احتمالا مذاکرات در مرحله تبادل دیدگاه‌ها گذشته و اکنون به نقطه‌ای رسیده که بحث بر

مالک مصدق، درحالی‌که انتظار

می‌رفت دور دوم مذاکرات جدید میان ایران و آمریکا اواخر هفته گذشته یا اوایل هفته جاری در عمان برگزار شود، تا لحظه تنظیم این گزارش، زمان نهایی برگزاری آن هنوز اعلام نشده است. با این حال، در روزهای تعطیلی مطبوعات کشور، شاهد دو سفر مهم با محوریت مستقیم ایران بودیم. از یک سو، علی لاریجانی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی، به عمان و قطر سفر کرد؛ سفری که بنا بر مواضع رسمی خود او و گزارش‌های واصله، عمدتا به بررسی و تبادل نظر درباره مذاکرات تهران و واشنگتن اختصاص داشت. از سوی دیگر، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، با جلو انداختن سفر خود به ایالات متحده، عازم واشنگتن شد تا به طور مشخص درباره ایران و دور جدید مذاکرات با رئیس‌جمهور آمریکا، دونالد ترامپ، رایزنی و گفت‌وگو کند. این حرکات هم‌زمان، نشانه‌ای آشکار از حساسیت و اهمیت بالای پرونده ایران در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی است و نشان می‌دهد تهران و بازیگران فرامنطقه‌ای، هر یک در تلاش‌اند جایگاه خود را در این مرحله حیاتی مذاکرات تثبیت کنند.

سر خطوط قرمز، میزان و نوع امتیازها و تضمین‌های متقابل در دستور کار قرار دارد. از این رو حضور لاریجانی در عمان می‌تواند نشانه‌ای از آمادگی ساختار حاکمیتی برای جمع‌بندی‌های راهبردی باشد؛ پیامی که هم وزن مذاکرات را ارتقا می‌دهد و هم احتمال ورود به فاز تصمیم‌های تعیین‌کننده را تقویت می‌کند. در همین حال عباس عراقچی در مصاحبه خود با راش‌اتودی عنوان کرد: «معتقدم می‌توانیم به توافقی بهتر از توافق اوپاما با برجام برسیم. لذا به تیم خود دستور داده‌ام روی یک طرح با پیشنهاد عملی کار کنند که بتواند تضمین کند هیچ سلاح هسته‌ای وجود نخواهد داشت.» وزیر خارجه این را هم بیان کر: «ویکتاف و کوشنر تلاش می‌کنند از جنگ جلوگیری و راه‌حل دیپلماتیک پیدا کنند.» البته اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت خارجه نیز در نشست خبری هفته قبل خود خبر داد: «آماده گفت‌وگو درباره سطح غنی‌سازی و میزان ذخایر هستیم و اگر هدف مذاکرات دستیابی به نتیجه باشد، باید نوعی مصالحه وجود داشته باشد و این همان بخش دشوار کار است.» جالب اینجاست که هاکان فیدان، وزیر امور خارجه ترکیه، در گفت‌وگویی با فایننشال‌تایمز اعلام کرد: «ایالات متحده با اجازه‌دادن به ایران ادامه غنی‌سازی اورانیوم در چارچوب محدودیت‌های مشخص، موافقت کرده است.» به ادعای فیدان: «طرفین در مذاکرات هسته‌ای انعطاف بیشتری نشان می‌دهند و ایس‌ رویکرد آمریکا را مثبت ارزیابی کرد.» البته او هم‌زمان هشدار داد: «اگر واشنگتن بر رسیدگی هم‌زمان به تمامی مسائل مرتبط بافشاری کند، احتمال بروز جنگی جدید در منطقه وجود دارد.» او تأکید کرد: «مدیریت تدریجی و محدود مذاکرات می‌تواند از تنش‌ها جلوگیری کند.»

تقلای بی‌بی در واشنگتن

به موارات سفر منطقه‌ای علی لاریجانی، بنیامین نتانیاهو نیز با جلوانداختن برنامه سفر خود، شامگاه چهارشنبه گذشته راهی ایالات متحده آمریکا شد تا درباره روند مذاکرات تهران و واشنگتن با دونالد ترامپ گفت‌وگو کند. به گزارش «اسرائیل‌هیوم»، این دیدار که هفتمین ملاقات ترامپ و نتانیاهو از رانویه ۲۰۲۵ بود، برخلاف سفرهای پیشین، کم‌سروددا و بدون جلوه‌های رسانه‌ای برگزار شد و هیچ کنفرانس خبری یا تصاویر تشریفاتی منتشر نشد. تمرکز اصلی گفت‌وگوها بر پرونده ایران و بررسی گزینه‌های پیش‌رو، شامل ادامه مذاکرات هسته‌ای و احتمال اقدام نظامی بود. ترامپ در پلتفرم «تروث‌سوشال» تأکید کرد: «توافق نهایی حاصل نشده و مذاکرات باید ادامه یابد، در حالی که منابع نزدیک به کاخ سفید از اتخاذ راهبرد سخت‌گیرانه در هماهنگی با اسرائیل خبر دادند. این نشست کوتاه و کاری، بیش از ظاهر رسمی، شبیه «شورای جنگ» بود و نشانه بررسی جدی گزینه‌های دیپلماتیک و نظامی در قبال ایران تلقی می‌شود.» روزنامه دیپعوت آحارونو نیز گزارش داد که نخست‌وزیر اسرائیل پس از سفری کوتاه به واشنگتن به سرزمین‌های اشغالی بازگشت و اعلام شد که او در نشست «شورای صلح غزه» حضور نخواهد یافت و صرفا به‌صورت مجازی در کنفرانس آپکس شرکت خواهد کرد. نتانیاهو عین از بازگشت اعلام کرد که محور اصلی گفت‌وگوهایش با ترامپ، موضوع مذاکرات با ایران بوده است. به گفته او، رئیس‌جمهور آمریکا معتقد است ایران اکنون شرایط جدید را درک کرده و احتمال دستیابی به توافق وجود دارد. با این حال، نخست‌وزیر اسرائیل تأکید کرد نسبت به هرگونه توافق احتمالی تردید دارد و خواستار آن شد توافق آینده علاوه بر پرونده هسته‌ای، شامل محدودسازی برنامه موشک‌های بالستیک و فعالیت نیروهای همسو با ایران در منطقه نیز باشد.

در جریان این سفر، گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه امیر قطر پیش از دیدار نتانیاهو با ترامپ با رئیس‌جمهور آمریکا تماس گرفته و درباره احتمال تحریک واشنگتن به جنگ با ایران ابراز نگرانی کرده است. در عین حال، منابع اسرائیلی تأکید دارند نتانیاهو تلاش کرده دیدگاه‌های امنیتی تل‌آویو را مستقیما به ترامپ منتقل کند و حتی اطلاعات تازه‌ای درباره برنامه‌های هسته‌ای و موشکی ایران ارائه داده است. بر اساس این گزارش، فضای نشست نشان می‌دهد واشنگتن همچنان به مسیر دیپلماتیسم تمایل دارد، اما هم‌زمان گزینه نظامی را نیز کنار نگذاشته است. انتشار خبر آماده‌سازی اعزام دومین ناو هواییمبار آمریکایی به منطقه نشانه‌ای از حفظ فشار نظامی تلقی می‌شود. تحلیلگران اسرائیلی معتقدند دولت ترامپ آمیدوار است از طریق ترکیب فشار نظامی و مذاکره، تهران را به پذیرش شروط سخت‌تر وادار کند.

از نگاه مقامات اسرائیلی، توافق مطلوب باید شامل توقف کامل غنی‌سازی اورانیوم در داخل ایران، عدم ذخیره مواد غنی‌شده، نظارت کامل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، محدودسازی برد موشک‌های بالستیک و توقف حمایت از گروه‌های منطقه‌ای باشد. با این حال، در تل‌آویو نگرانی‌هایی وجود دارد که ترامپ در نهایت به توافقی محدود صرفا در حوزه هسته‌ای رضایت دهد. گزارش مذکور همچنین

به محدودیت‌های سیاسی نتانیاهو اشاره دارد، به‌گونه‌ای که او برخلاف تجربه اختلاف با دولت اوپاما، توان رویارویی علنی با ترامپ را ندارد. در مجموع، ارزیابی اسرائیل آن است که واشنگتن هنوز بر دیپلماسی تأکید دارد، اما هم‌زمان از اسرائیل خواسته بدون هماهنگی، اقدامی نظامی علیه ایران انجام ندهد.

گفتنی است علی لاریجانی در جریان سفر خود به عمان، عصر سه‌شنبه گذشته بخشی از گفت‌وگویش با شبکه ملی این کشور را در قالب پیامی در شبکه اجتماعی ایکس منتشر کرد. او با اشاره به سفر هم‌زمان بنیامین نتانیاهو به ایالات متحده نوشت: «مقامات آمریکایی باید با رویکردی عقلانی تصمیم بگیرند و اجازه ندهند نخست‌وزیر اسرائیل با فشارسازی رسانه‌ای چنین القا کند که قصد دارد چارچوب مذاکرات هسته‌ای را برای واشنگتن تعیین کند.» لاریجانی همچنین نسبت به آنچه «نقش مخرب صهیونیست‌ها» در روند تحولات توصیف کرد، هشدار داد و بر ضرورت هوشیاری آمریکا در برابر این رویکرد تأکید کرد.

ترامپ بعد از دیدار با نتانیاهو چه گفت؟

دونالد ترامپ پس از دیدار با بنیامین نتانیاهو اعلام کرد که هیچ توافق قطعی‌ای با ایران حاصل نشده و فقط بر ادامه مذاکرات با تهران تأکید کرده است تا امکان دستیابی به توافق بررسی شود. رئیس‌جمهور آمریکا افزود، در صورتی که این توافق ممکن باشد، آن را به اطلاع نخست‌وزیر اسرائیل خواهد رساند و در غیر این صورت باید منتظر نتایج بود. او همچنین یادآور شد که دور پیشین، ایران تصمیم گرفت توافق نکند و در پی آن با عملیات «چکش نیمه‌شب» مواجه شد که برای تهران پیامدهای ناطلویی داشت. ترامپ ابراز امیدواری کرد این بار ایران رویکردی منطقی و مسئولانه اتخاذ کند. البته با درآورد رایوید، خبرنگار کسپوس، پس از گفت‌وگوی تلفنی با دونالد ترامپ نوشت: «رئیس‌جمهور آمریکا هشدار داده در صورت عدم دستیابی به توافق دیپلماتیک با ایران درباره برنامه هسته‌ای، آماده اقدام نظامی است. به ادعای رایوید، رئیس‌جمهور آمریکا تأکید کرد: «با به توافق می‌رسیم یا مجبور به اقدام سخت می‌شویم؛ مانند دفعه قبل.» او از بررسی اعزام ناو هواییمبار دوم به خاورمیانه و افزایش شناساوها و جنگنده‌ها خبر داد و گفت: «ناوگان فعلی آمریکا هم‌اکنون حضور دارد.» ترامپ افزود: «ایرانی‌ها نسبت به دوره پیش از جنگ ۱۲روزه انعطاف‌پذیری بیشتری نشان می‌دهند و دور اخیر مذاکرات کاملا متفاوت است.» او تأکید کرد: «نتانیاهو تحت فشار مذاکرات آمریکا نیست و خود خواهان یک توافق خوب است.» رئیس‌جمهور آمریکا همچنین خاطرنشان کرد که هر توافقی، مسئله هسته‌ای یک «موضوع بدهپی» است و معتقد است: «دور دیگری از مذاکرات ممکن است حتی از اوایل این هفته آغاز شود.»

ترامپ در اظهارنظر تازه خود و در پاسخ به پرسشی درباره جدول زمانی توافق با ایران گفت: «انتظار دارد ظرف حدود یک ماه آینده، امکان دستیابی به توافق فراهم شود و این روند باید سریع پیش برود.» او تأکید کرد: «رسیدن به توافق ضروری است و در غیر این صورت، شرایط برای ایران بسیار دشوار خواهد شد.» رئیس‌جمهور آمریکا افزود: «اگر توافق منصفانه و قابل قبول نباشد، ایران با دوران سختی مواجه خواهد شد.» او همچنین تصریح کرد: «آماده است هر زمان نتانیاهو با ایران مذاکره کند، اما در صورت شکست مذاکرات، وارد فاز دوم فشار خواهد شد که برای تهران بسیار سخت خواهد بود.»

رقابت برای موازنه

همان‌طور که در ابتدای گزارش عنوان شد، تا این لحظه هیچ اطلاع رسمی درباره زمان برگزاری دور دوم مذاکرات میان تهران و واشگتن اعلام نشده است، ولی تلاقی هم‌زمان سفر علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران، به عمان و سفر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، به آمریکا در هفته گذشته مؤید آن است که بازیگران منطقه‌ای و فرماندهان در حال بازتعریف موازنه‌ها در پرونده هسته‌ای ایران هستند. حضور لاریجانی در مسقط از جایگاه یک چهره حاکمیتی، نه صرفا دیپلماتیک، به معنای انتقال پیام‌هایی است که تصمیمات کلان ایران را نمایندگی می‌کند و نشان می‌دهد تهران به دنبال تثبیت موقعیت راهبردی و تعیین خطوط قرمز هسته‌ای و حق خود در غنی‌سازی محدود، درصدد استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک و منطقه‌ای برای ایجاد فضایی معقول و متوازن است. در مقابل، اسرائیل و ایالات متحده با اعمال فشار و کنترل رسانه‌ای، تلاش می‌کنند با جلوگیری از آزاد شدن فضای امنیتی، جایگاه خود را در فرایند مذاکره تثبیت و منافعی را حراست کنند. در چنین فضایی، موفقیت مذاکرات فقط به توافق بر سر موضوع هسته‌ای محدود نمی‌شود، بلکه به توانایی ایران و دیگر طرف‌ها در مدیریت فشارها و حفظ موقعیت راهبردی بستگی دارد.